

Naziv originala:
Jonathan Moore
THE POISON ARTIST

Copyright © 2016 by Jonathan Moore
Translation Copyright © 2016 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-01756-4

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

DŽONATAN MUR

OTROV PROŠLOSTI

Preveo Vladimir Nikolić

Beograd, 2016.

Za Mariju I. Vang, M. S. B.

JEDAN

Pošto se prijavio u hotel i popeo u sobu, Kejleb je stao ispred velikog ogledala pričvršćenog na vrata kupatila i pogledao u svoje čelo. U tak-siju je zaustavio krvarenje pritisnuvši manžetnu košulje na posekotinu, ali je ispod kože još imao sićušne krhotine stakla velike čaše kojom ga je gađala. Iščačkao ih je noktom i ispustio na tepih.

Krv je onda iznova potekla: tanki mlaz slio mu se između očiju i razdvojio na hrptu nosa, da mu se u dvojnim potočićima spusti ka uglovima usta. Gledao je u to trenutak-dva, u krv na licu i masnicu koja je upravo počela da mu se pojavljuje na čelu, a onda je prišao lavabou i nakvasio peškir. Iscedio ga je i obrisao krv, a zatim seo na pod, naslonivši se leđima na vrata ormana. Majušne krhotine slomljenog stakla blistale su na tkanju crvenog tepiha.

To je bilo dobro staklo. Brušeno murano staklo, možda. Kupili su komplet čaša u robnoj kući *Mejsis* na Junon skveru godinu dana ranije, za Božić, nedugo pošto su počeli da žive zajedno. Klizači su pravili krugove po klizalištu ispod ukrašene jelke, a oni su neko vreme stajali tu, jedno pored drugog, da ih gledaju. Tad je bila tako topla kao da je u haljini imala ušivenе žeravice.

Blistava.

Ta reč bila mu je u mislima kad bi je zamišljao. Čak i sada. Bio je to pogibeljan put da se njime krene, ali šta nije?

Podigao je krhotinu s tepiha, držeći je na jagodici prsta.

* * *

Na trećem izlasku šetali su plažom preko puta kolovoza na zapadnom rubu parka Golden gejt. Izula je sandale, pljesnula ih jednu o drugu da istrese pesak, a zatim ih stavila u tašnicu. Holandska vetrenjača i nekoliko visokih čempresa razbijali su maglu koja se valjala s pučine. Bridžet ga je držala za ruku i gledala u plavosivu tminu Tihog okeana. Odjednom je kriknula i srušila se na njega kad joj je desno koleno klecnulo.

„Jao. Sranje.“

„Šta je?“, upitao je. „Šta?“

Skakutala je na jednoj nozi, grleći ga rukom oko struka.

„Staklo, čini mi se. Ili neka školjka.“

Pomogao joj je da dođe do betonskog stepeništa koje je vodilo od valobrana do pešačke staze. Sela je na treći stepenik, a on je kleknuo na pesak i uzeo njeno malo boso stopalo u ruke. Bilo je preplanulo i vitko, a tamo gde joj je kaiš sandala sakrio kožu od sunca, video je beli trag u obliku slova Y. Na delić sekunde video je njenu butinu, glatku i savršenu kožu sve do ružičastih gaćica. Videla je pravac njegovog pogleda i pocrvenela, a zatim spustila suknju između butina.

„Izvini“, kazao je.

Osmehnula se.

„Moja noga, tupsone.“

„Tako je. Tvoja noga.“

Komadić stakla zario joj se u meku belu kožu na luku stopala. Nije krvarila sve dok nije izvukao krhotinu, a krv je onda potekla. Slila joj se na petu, a zatim počela da kaplje na donji stepenik. Bridžet je tiho usisala vazduh kroz zube. Kad ju je pogledao, grizla se za usnu, a oči su joj bile sklopljene.

„Imaš li maramice ili nešto u tašnici?“

„Aha. Uzmi ih. Ne mogu da gledam.“

Uzeo je njenu tašnicu i našao pakovanje papirnih maramica. Izvadio je pregršt i zgužvao ih u lopticu, a potom čvrsto pritisnuo na posekotinu. Ponovo je usisala vazduh kroz zube.

Nije je dobro poznavao. Ne tada. S vremenom je upoznao njene zvuke, spoznao je razliku između uzdaha zadovoljstva i uzdaha bola,

Otrov prošlosti

ili način na koji bi brzo udahnula kad bi se plašila, kao što neki plivač uvlači poslednji dah kiseonika pre nego što ga zapljušne talas. Ali tog popodneva, dok je klečao na rubu plaže s njenim stopalom u rukama, još nije znao ništa od toga. Bila je samo devojka koju je upoznao na otvaranju neke slikarske izložbe dve nedelje ranije. Prelepa stidljiva devojka u crnoj haljini na bretele, koja je, kako se ispostavilo, naslikala polovinu dela na izložbi. Nije znao mnogo o njoj, izuzev da želi da sazna sve.

„Boli li te?“

„Samo ne volim krv.“

„Pretvaraj se da je to samo boja.“

Nasmejala se, i dalje zatvorenih očiju.

„Odneću te do kola da bi posekotina ostala čista.“

Automobil mu je stajao četvrt kilometra dalje, na severu, gde se plaža završavala, a počinjale litice.

Otvorila je oči i pogledala plažu.

„Možeš li?“

„Lako“, rekao je.

I bilo je. Zagrlila ga je oko vrata, a on ju je podigao i poneo u naoružju. Trideset minuta kasnije, kad se parkirao ispred svoje kuće na padini planine Sutro, uneo ju je unutra. Očistio joj je stopalo hidrogenom i previo posekotinu gazom, ali je gaza ubrzo spala u njegovom krevetu, mada to nijedno nije primetilo. Rana je krvlju ispisala trageve njenog zadovoljstva po njegovoј posteljini dok je klečao ispred nje, učeći prvu od brojnih lekcija o ženi koju će zavoleti i s kojom će početi da živi. Kasnije, kad su shvatili da je posekotina iznova prokravarila, odvezao ju je u bolnicu, gde su joj ranu očistili po drugi put, pre nego što su je ušili.

Posle te noći, nijednu nisu proveli razdvojeni, sve do ove.

Sedeo je na tepihu, držeći peškir na čelu, i mislio da je jednostavna umesnost obrasca nešto što njoj ne bi promaklo. Možda bi joj se čak i svidelo, možda bi je podstaklo da se osmehne na onaj spokojan način kao što je radila kad bi boja prekrila poslednja prazna mesta na platnu, a oblici ušli u žihu kao da se neka magla raščistila. Slomljeno staklo na početku; slomljeno staklo na kraju. Sklonio je peškir i pogledao ga.

Džonatan Mur

„Krv ulazi, krv izlazi“, kazao je.

Kao obred. Šifra nekog tajnog društva. Njihova dvočlana sekta, sad rasformirana. Smotao je peškir i bacio ga u kupatilo.

Izašao je iz kuće ponevši samo novčanik. Bez telefona, bez ključeva. Sišao je do Zdravstvenog centra Univerziteta Kalifornije u San Francisku, pozvao taksi iz javne govornice. Stajao je i čekao ga, misleći da će se Bridžet dovesti kolima. Da će se parkirati nasred ulaza u Hitnu pomoć i dotrčati do njega. Da mu se izvini i zamoli ga da se vrati kući.

Ali ako je došla, to se desilo pošto je taksi otišao, a on više nije bilo tamo.

Bar u hotelu *Palas* zvao se *Čarobni frulaš*. Iza šanka je visila slika Maksfila Pariša i davala baru ime – devet kvadratnih metara svetlosti, senke i pretnje, na kojima su deca napuštala bezbednost utvrđenog grada Hamelina da bi sledila čudovište s licem starim i svirepim kao kamen.

To nije bio prvi put da je Kejleb pronalazio utočište u nekoj slici, prepuštajući se platnu sve dok prostorija i svet u kom se nalazila ne bi utešili u crnilo i tišinu. Pojedine slike bile su stvorene za to, možda. Kad bi ih našao i seo dovoljno blizu da vidi poteze četkicom, soba bi se na kraju nakrivila ka njihovim ramovima, kao da se Zemljina masa vraća u normalu. Privlačeći ga bliže, uvlačeći ga u svet skriven s druge strane glazure boje.

Trepnuo je i pogledao na sat. Bila je subota posle podne, oko dva sata.

U baru je bilo ukupno troje ljudi, računajući i barmana. Kejleb je privukao barsku stolicu i seo, nalaktivši se na blistavi mahagoni. Jedino pravo svetlo u prostoriji bilo je upereno u sliku, a barman mu je dao dovoljno vremena da je opet prouči pre nego što mu je konačno prišao.

„Dopada vam se?“

„Oduvek.“

Barman je takođe proučavao *Čarobnog frulaša iz Hamelina*, ali sad se okrenuo prema Kejlebu.

„Hotel ju je naručio“, rekao je. „Platio šest soma, 1908. Pariš je znao da će visiti u baru. Želeo je da ljudi sede tu gde vi sedite, podignu

Otrov prošlosti

pogled i možda prepoznaju klinca – da pomisle na vlastite klince koji ih čekaju kod kuće. A onda ne kupe to drugo piće.“

„Deluje li?“

„Ne znam. Ne bih rekao. Šta želite?“

„Džejmson, bez leda. I kriglu *ginisa*.“

„Da pogledate jelovnik?“

Kejleb je odmahnuo glavom, a potom pogledao u šank. Neko je ostavio otvorenu stranu s lokalnim vestima iz jutarnjeg *Kronikla*. Papir je bio dvaput presavijen, tako da se video samo jedan naslov:

ČARLS KREJN NESTAO PRE 10 NEDELJA
POLICIJA: POTREBNI SU NAM TRAGOVI

Ispod naslova nalazila se fotografija krupnog muškarca u košulji, s kravatom. Kejleb je pomno gledao sliku, a zatim obrnuo novine i odgurnuo ih od sebe. Znao je kako je to kad se nečija fotografija nalazi ispod takvog naslova. Biti nestala osoba nije uvek toliko teško. Teži deo ponekad ne počne sve dok osobu ne pronađu. I ako ne može da pruži prave odgovore, ljudi je gledaju sumnjičavo do kraja života.

Iznova je pogledao sliku Maksilda Pariša. U prednjem planu, frulaš je vodio grupu dece ispod mračnog razgranatog drveta. Neravan teren. Da bi održala korak s ostalima, najmlađa deca verala su se četvoronoške preko krševitih stena. Frulaš je, pogrbljenih leđa, dok mu je kosa visila u lepljivim pramenovima, koračao usred njih.

Barmen je stavio čašu na drvenu dasku ispred Kejleba i sipao dva prsta viskija.

„Hvala.“

„Nema na čemu.“

Kejleb je iskapio viski u jednom dugom gutljaju i spustio čašu na šank kad se barmen vratio s kriglom *ginisa*.

„Uzeću još jednu turu ovoga.“

„Sad znamo“, reče barmen.

„Šta to?“

„Da slika ne deluje.“

Kejleb je zavrteo glavom.

Džonatan Mur

„Nemam klince kod kuće, niti igde drugde. Stoga ne bi ni delovala na mene.“

Barmen je uzeo flašu viskija s police na zidu. Sipao je piće i gurnuo čašu ka Kejlebu.

„Saobraćajna nezgoda?“

„A?“

„Vaše čelo. Saobraćajna nezgoda?“

„Ne. Devojka. Bivša devojka, prepostavljam.“

„Žao mi je.“

„U redu je.“ Začutao je i podigao kriglu. „Hoću da kažem, nije u redu. Nije. Ali u redu je što ste pitali. Ostalo – nije.“

„Ovo ide na račun kuće, onda.“ Čovek je pokazao na novu turu viskija.

„Hvala.“

Barmen se sagnuo i, trenutak kasnije, uspravio sa čistim ubrusom obmotanim oko pregršti leda.

„Hvala.“

„Izgledalo mi je kao da vam je potrebno, to je sve.“

„Krvari li?“

„Ne.“

Kejleb je uzeo ubrus i prislonio ga na čelo, sve dok toplota rane nije povukla otapajuću ledenu vodu kroz tkaninu. Hladnoća mu je prijala. Držao je ubrus neko vreme, a potom ga spustio.

Žena u crnoj satenskoj haljini ušetala je u bar i osmotrila mesto. Kosa joj je bila tamna, kao i haljina što se spuštala tik ispod ramena tako da je napola skrivala bisernu ogrlicu koju je nosila. Pogledala je u svakog muškarca u toj odaji, usana čvrsto stisnutih kao da se duboko koncentriše.

Onda se okrenula i izašla.

Njena haljina uopšte nije imala leđa, a koža joj je izgledala meko kao latica belog lijandera. Kejleb ju je posmatrao kako odlazi, a onda se između njega i barmena isprečila tišina, poput prolaznog oblaka. Kad ju je prekinuo, barmen je ispružio ruku.

„Uzgred, ja sam Vil“, rekao je. Rukovali su se.

„Kejleb.“

„Kako se zove bivša devojka?“

„Bridžet.“

„Dobro nišani.“

Kejleb je otpio dug gutljaj piva.

„Nisam siguran da li je nameravala da me pogodi.“

„Kloni je se dok to ne otkriješ.“

„Aha“, reče Kejleb.

Pogled mu je odlutao natrag na zid iza šanka.

Žena u crnoj haljini bila je udaljena najmanje deset metara, ali još je osećao miris njenog parfema. Miris je bio mračan, nalik na cvet koji cveta samo noću.

Posle treće ture viskija platio je račun i pešice se vratio u svoju sobu. Pogledao je kroz prozore dok je prolazio kroz predvorje. Napolju je pao mrak. Žena u satenskoj haljini bez leđa stajala je kraj štanda hotelske parking-službe, gde joj svakako nije bilo toplo. Nije mogla da ga čuje niti vidi. Ipak se okrenula, polako, i pogledala ga pravo u oči. Klimnuo joj je glavom, a zatim se popeo stepenicama do sobe.

Probudio se u mraku sobe oko ponoći, ponovo trezan.

Čak i pre nego što je postao svestan gde se nalazi, zbolelo ga je.

Spustio je stopala na pod i seo pijući mineralnu vodu iz flaše, a onda uzeo telefon i pozvao svoj kućni broj. Kad je zazvonilo četvrti put, znao je da ona nije tamo i prekinuo je vezu. Bio je gladan, ali nije mogao da jede, i nije želeo da bude budan, međutim, znao je da neće moći da zaspí. Više od svega, nije želeo da bude sam, ali setio se kako je sve prošlo sa Bridžet i načina na koji se sve završilo pre nego što je izašao iz kuće. Znao je da će dugo biti usamljen.

Otišao je u kupatilo i istuširao se. Onda je obukao jedinu odeću koju je imao, izašao iz sobe i ponovo sišao niz stepenice u predvorje. Zastao je na pragu Čarobnog frulaša, ali bar je sad bio prepun ljudi, i preglasan. Bilo je mesta za stajanje samo za šankom.

Izašao je iz hotela, stojeći na uglu ulica Market i Nju Montgomeri, na ledenom vetrusu. Pramičci magle valjali su se niz Ulicu Market i mešali s parom iz uličnih ventilacionih otvora dok je veter duvao ka

Džonatan Mur

zalivu. Da nije bila ponoć, mogao je da odšeta do Junion skvera i stane pored klizališta i ukrašenog božićnog drvceta da gleda klizače, da zagrebe i otvori to toplo sećanje sve dok ne poteče i postane lepljivo.

Zapitao se gde li je Bridžet sada.

Bila je to klopka, ali je ipak upao u nju, zamišljajući je u hladnoj magli i mraku, uplakanu. Ili u njenom ateljeu u Ulici Buš, s flašom u jednoj i četkicom u drugoj ruci, kako bojom prska po platnu. Ili se možda ne smrzava, niti je sama, niti uopšte razmišlja o njemu...

S druge strane ulice nalazio se bar. Izgledalo je da je otvoren, ali je unutra vladao mrkli mrak. Jedina prava svetlost dopirala je od neonске reklame, a svako slovo bleštalo je crvenom bojom na crnoj pozadini:

K
U
Ć
A
ŠTITOVA
Kokteli

Stao je s rukama u džepovima i gledao u znak. Neka slova imala su loše transformatore i treperila su. Posle izvesnog vremena prešao je ulicu ne obraćajući pažnju na saobraćaj, i prišao vratima.

Unutra je bilo deset ili petnaest osoba, ali kad je ušao, jedini zvuk bilo je udaljeno, metalno škripanje tramvaja koji se truckao niz Ulicu Market, a onda su se vrata za njim zatvorila i usledila je tišina. U baru nije bilo muzike. Nekoliko lica okrenulo se od šanka da vide ko je to ušao s naletom hladnog vazduha, a pošto su ga opazili i označili kao ništa vredno pažnje, vratili su se piću, jedni drugima i tihom žamoru razgovora.

Osim šanka i nekoliko praznih separea, u lokaluu nije bilo ničega. Otišao je do kraja šanka, podalje od grupe, i seo na srednju od tri barske stolice. Na šanku, levo od njega, stajala je prazna čaša za apsint s rupičastom kašičicom. Na staklu se video trag karmina. Jedan

od dvojice barmena je prišao, sklonio čašu i obrisao šank. Pogledao je Kejleba, ali nije ništa rekao.

„Džejmson“, reče mu Kejleb. „Čist. I *ginis*, posebno.“

Čovek je otisao da doneše piće, a Kejleb se osvrnuo unaokolo. Visoka tavanica bila je ofarbana u crno, tako da je nestajala u senkama. Zid iza šanka oblagalo je tamno uljasto drvo, a prednji zid prostorije bio je izdeljen debelim drvenim stubovima i nišama u kojima su stajale bronzane art deko boginje. Svaka naga figurica držala je visoko dignutu maslinovu grančicu, a iz tih grančica nicale su užarene sijalice – jedina svetlost u lokaluu. Bio je to uzvišeni hram alkohola; tu u ponudi nije bilo ničeg drugog osim pića. Barmen se vratio s viskijem; Kejleb ga je ispio, a onda sačekao pivo.

Namirisao ju je pre nego što ju je ugledao, taj njen mutnogvetni miris, a kad se okrenuo ulevo, odaja se malčice zamutila od viskija, ali se vratila u normalu kad su mu se oči skrasile na njoj. Sedela je na barskoj stolici pored njega. Ruke su joj bile prekrštene na crnoj pismotašnici. Okrenula se iz struka i odmerila ga od glave do pojasa i nazad, ne pomerivši nijedan mišić vrata. Onda mu se nasmešila.

„Uzeo mi je piće. Nisam ga dovršila.“

„Izvinjavam se“, reče Kejleb. „Mislio sam da ova stolica nije zauzeta.“

„Tvoja stolica bila je prazna. Ja sam sedela ovde.“ Ispružila je ruku i lakiranim noktom nacrtala kružić na šanku ispred sebe. „A ovde je stajalo piće.“

Gоворила је с наглaskом који nije mogao da odredi. To nije bio glas који dopire с неког другог места, али је možda bio glas из неког другог vremena. Ili je možda posredi bila haljina коју је nosila, и biserna ogrlica, и тај prigušeni parfem. Kao да је izašla из неког nemog filma, или доšla из једне од оних ниша где је prethodno držала bronzanu grančicu masline, bacajući svetlost и senku. Mogла је бити било којих godina između osamnaest i trideset pet, али koliko god да је имала, nije pripadala овој godini, па чак ни ovom veku. Podsećala га је на неку sliku, али nije mogao da se seti на коју – možda onu коју је maločas sanjao. Gledati у њу лиčilo је на pronalaženje nečег što је vekovima bilo izgubljeno, a zatim враћено на своје zakonito место: bio је у tišini muzeja pred samo zatvaranje. Osetio је daleku vrelinu tačaka iznad glave и utrošeno strahopoštovanje које је lebdelo u vazduhu, poput stare prašine.

Nagnuo se prema njoj.

„Šta pišeš?“, čuo je samog sebe kako pita. Nije bilo potrebno mnogo više od šapata – u sobi je vladao takav tajac. „Kupiću ti još jedno.“

„Bert de žu“, kazala je. „Na francuski način.“

Mahnuo je barmenu i ponovio naziv njenog pića; čovek je klimnuo glavom i vratio se trenutak kasnije s poslužavnikom. Između Kejleba i žene stavio je čistu čašu za apsint, sipao 0,3 decilitra zelenog pića, i na vrh čaše stavio srebrnu rupičastu kašičicu. Onda je stavio kockicu šećera na kašičicu, a potom izneo bokal ledene vode. Klimnuo je glavom Kejlebu, a zatim se vratio grupi mušterija na drugom kraju šanka.

„Ti sipaj“, kazala je. „Ja volim da gledam *louche*.“

„Ne znam šta to znači.“

„Polako sipaj vodu preko kockice šećera, sve dok ti ne kažem da staneš.“

Bokal mora da je stajao u frižideru pre nego što ga je barmen napunio vodom hladnom kao led. Vrhovi prstiju istopili su mu skramu inja kad ga je podigao. Stavio je bokal iznad kockice šećera i počeo da ga nagnje, ali ga je zaustavila. Prsti su joj bili lagani i hladni na njegovom zglobu.

„Više“, kazala mu je. „Mora da bude malo više.“

Podizala mu je ruku sve dok se grlić bokala nije našao skoro trideset centimetara iznad kockice šećera.

„Tako je“, rekla je. Način na koji mu je pustila ručni zglob bio je kao da su ga njeni prsti poljubili. „Nastavi. Sipaj najsporije što možeš.“

Gledao je kako se kockica šećera topi i kapljne kroz rupičastu kašičicu u apsint. Tečnost u čaši izmenila je boju iz zelene u mlečnobelu, jer je hladna voda izazvala neku promenu u piću. Onda je osetio miris mešavine gorkih biljaka. Pelina i rutvice. Anisa.

„Stani.“

Spustio je bokal. Uzela je piće i umočila kašičicu u čašu da razmuti ostatak šećera, a potom otpila gutljaj, zatvorenih očiju. Kapci su joj bili posuti nečim što je mogao biti izdrobljeni malahit. Kad je otvorila oči, ponovo se nasmešila i spustila čašu.

„Tvoje čelo“, kazala mu je.

Ispružila je ruku i vrhom kažiprsta dodirnula ranu, a zatim mu pokazala kapljicu krvi. Delovala je crno u tami prostorije.

„Boli li te?“

„Dobro sam.“

Protrljala je kažiprst o palac sve dok krv nije nestala, a onda je otpila još jedan gutljaj apsinta. Nikad nije video ništa slično tome. Iskapila je poslednji gutljaj i spustila čašu na šank. Onda je ustala s barske stolice. Tašnica joj je još ležala na šanku. Stavila mu je šaku na potiljak i nagnula se ka njemu, sve dok joj se usne nisu našle sasvim blizu njegovog uha.

„Moram da idem“, prošaputala je. Njen parfem obmotao ga je kao plastična folija. Leva dojka očešala joj se o njegovu mišicu, a između bradavice i njegove kože nije bilo ničeg osim glatke svile njene haljine. „Ali možda ćemo se opet videti. Hvala za piće.“

Ustala je i uzela tašnicu. Gledao ju je, gotovo nepokretan, kao da ga je pogodila strelicom umočenom u otrov kurare.

„Čekaj“, rekao je.

Osmehnula se, istim onim osmejkom koji bi prešao preko Bridžettinog lica kad bi neka slika bila skoro završena, kad bi neki konačni oblik iz njene mašte trebalo da pređe na platno.

„Kako se zoves?“, upitao ju je.

„Sledeći put. Možda.“

Okrenula se i otišla, a kosa joj se talasala niz gola ledja dok se udaljavala od njega.

DVA

Probudilo ga je kucanje. Vratio se iz nekih tamnih dubina i konačno otvorio oči, a zatim se okrenuo na krevetu da najpre pogleda u vrata, a onda u prozor. Napolju je svetlost bila veoma bleštava, a kucanje se ponovo začulo. Pogledao je na sat i uvideo da je podne.

„Spremačica.“

Vrata su se odškrinula, ali ih je lanac zaustavio. Sobarica je zatvorila vrata, a onda opet pokucala.

„Spremačica. Gospodine?“

„Samo čas“, rekao je.

Pogledao je nadole. Još je bio odeven. Ustao je i prišao vratima.

„Izlazim za desetak minuta“, rekao je.

„U redu, gospodine.“

Gurnuo je vrata da se uveri da su zaključana, a potom otišao u kupatilo. Sagnuo se iznad lavaboa i umio, a onda uzeo čašu i počeo da piće vodu sa česme. Jedan san još je lebdeo, prianjao uz njega poput skrame noćnog znoja: dugo kucanje na vratima, i kako je ustao iz kreveta i prišao im, bunovan, ali verujući da je budan. Pogledao je kroz špijunku.

Ona je stajala u hodniku, zakrivljena i izobličena širokougaonim sočivom.

Ne Bridžet, već žena u crnoj svilenoj haljini. Ustuknuo je i gledao kako se kvaka pomera sve dok je brava nije sprečila da ode imalo dalje. Podigla se, a zatim spustila, ovog puta nešto silovitije.

Otrov prošlosti

Nije se ni mrdnuo. Zadržavao je dah i naslanjao se na zid, jer je još bio suviše pijan da bi stajao uspravno bez pomoći. Naposletku ju je čuo kako odlazi, a zatim zvonce i škripanje vrata lifta. Tek tada vratio se u krevet.

Zaboravio bi taj san da spremachačica nije pokucala. Čak i sad mu je izmicao, kao nešto klizavo i živo što nije želeslo da bude izvučeno iz vode. Okanio ga se. Bilo je drugih, gorih snova, ali oni su već pobegli i sad su bili samo mreškanja. Opipao je zadnji džep, uverio se da mu je novčanik tu, i pošao iz sobe. Međutim, pre nego što je izašao u hodnik, stao je ispred poluotvorenih vrata. Tad se sasvim razbudio, makar samo za tren, i osetio kako mu niz kičmu teče strujni šok i pecka ga kroz ruke sve do vrhova prstiju.

Na beloj boji vrata videla se tačkica krvi, nekoliko centimetara iznad i udesno od špijunke. Tačno tamo gde bi naslonio čelo.

Kejleb je izašao iz taksija u Ulici Hajt, preko puta parka Buena vista. I dalje se nalazio nekoliko kilometara daleko od svoje kuće, ali je vazduh u vozilu bio zagušljiv i sparan, pa je pomislio da će ga spopasti mučnina ako ubrzo ne izade. Bilo mu je bolje pošto je počeo da hoda. Put zapadno Ulicom Hajt odveo ga je sa sunčeve svetlosti u maglu.

U sledeća tri stambena bloka neko je na svakoj banderi nalepio i zaheftao identične letke. Lepršali su sa svih stabala, s kanti za smeće na raskrsnicama. Bili su udenuti ispod brisača parkiranih automobila, gde ih je prolazna kiša natopila i zlepila za staklo. Na svakoj strani, iznad zrnaste crnobele fotografije nekog muškarca, stajale su reči:

JESTE LI VIDELO ČARLSA KREJNA?

Zastao je ispred jednog letka i iznova pogledao u tog čoveka. Pre dvadeset pet godina, njegova fotografija mogla je ukrašavati istu tu ulicu. Telefonski broj ponovljen je šesnaest puta u vertikalnim stupcima na dnu svakog letka, a neko je – Krejnova žena, možda – isekao makazama hartiju između svakog broja kako bi napravio jezičke koje bi prolaznici mogli da iscepaju.

Džonatan Mur

Međutim, nijedan letak nije bio taknut. Niko nije uzeo broj telefona. Niko nije video Čarlsa Krejna.

Hladan veter pomogao mu je da održi korak. Kad je zavio za ugao parka Golden gejt i skrenuo južno prema visinama planine Sutro, kiša se pri-družila vetrus, a njemu je postalo zaista hladno. Došao je do svog doma sporednim putem, sišavši s kolovoza iza bolnice i idući pešačkom stazom ispod stabala eukaliptusa. Magla je tu bila prožeta mirisom kamfora, a on ju je udisao punim plućima dok je hodao. Skočio je s potpornog zidića i doskočio na mokri trotoar ulice, a zatim prepešačio poslednji deo puta do svoje kuće. Bridžetin *volvo* nije bio parkiran nigde na vidiku.

Pratio je kamene ploče kroz prednji deo dvorišta i došao do ulaznih vrata. Pozvonio je, osluškajući zvonce u kući i znajući da ona nije unutra. Mogao bi da se vrati do bolnice i iz kancelarije pozove bravara. Znao je to.

Zbog nagiba, na drugoj strani njegove ulice nije sagrađena nijedna kuća. Pogledavši preko ramena, nije video ništa osim betonskog potpornog zidića i nekoliko parkiranih kola. Iznad zidića nalazila se strma, pošumljena padina planine Sutro. Niko neće videti ono što se spremao da učini.

Stegao je šaku u pesnicu i zamahnuo ka prozorskom oknu.

Voda iz kuhinjske slavine bila je u to doba godine hladna kao led, a on je stavio prste desne šake ispod mlaza i gledao kako se grimizna mešavina krvi i vode kovitla u sudoperi od nerđajućeg čelika. Držao je prste ispod mlaza vode punih pet minuta. Onda je zubima otvorio bočicu peroksida i sipao na šaku, gledajući kako se mehurići kiseonika penušaju na otvorenim ranama.

Posle toga prošetao je kroz kuću, gledajući u prazne ormane, u prazne zidove. Police za knjige u dnevnoj sobi bile su gole, a na stočiću za kafu više nisu stajale knjige o umetnosti. U kupatilu je otvorio mahom prazan ormarić za lekove i našao bočicu paracetamola.

Izuvezši razbijeno staklo u hodniku i krv na podu koja je obeležavala njegov put od ulaznih vrata do kuhinje, mesto je bilo savršeno